

HELSE- OG OMSORGSDEPARTEMENTET
Krisestab HOD
Postboks 8011 Dep
0030 OSLO

Deres ref.:
Vår ref.: 21/7460-10
Saksbehandler: Andreas Skulberg
Dato: 12.03.2021

Anbefaling om innføring av nasjonale tiltak etter covid-19 forskriften kapittel 5A-C for kommuner i Salten fra 13. mars 2021

Vedlagt finnes slik anbefaling.

Oppsummering

- HelseDirektoratet anbefaler innføring av nasjonal regulering av tiltak i samsvar med covid-19-forskriften kapittel 5A-C for kommunene i Salten.
- Folkehelseinstituttet mener situasjonen i Bodø kommune nødvendiggjør smitteverntiltak tilsvarende kapittel 5A, og HelseDirektoratet er enig i denne vurderingen. Bodø kommune ber om å bli omfattet av kapittel 5A.
- Omkringliggende kommuner i Salten ønsker å tre inn i covid-19 forskriften kapittel 5C, og det anbefales også fra HelseDirektoratet og FHI. Dette gjelder for kommunene Meløy, Rødøy, Gildeskål, Beiarn, Saltdal, Fauske, Sørfold, Hamarøy og Steigen.
- Kommunene anmoder om at forskriften trer i kraft fra midnatt
- Kommunene må til enhver tid konkret vurdere behovet for råd og tiltak, herunder behovet for samordning av tiltak for å redusere mobiliteten på tvers av kommunene. De er opplyst om muligheten til å fatte egne vedtak i tillegg til bestemmelsene i kapittel 5.
- Vi anbefaler at det gjøres en ny vurdering av behovet for regional samordning og av forholdsmessigheten i tiltakene innen 19. mars 2021.

Vennlig hilsen

Johan Georg Røstad Torgersen e.f.
direktør

Jon Hilmar Iversen
konsulent

Dokumentet er godkjent elektronisk

HelseDirektoratet

Avdeling kommunale helse- og omsorgstjenester

Jon Hilmar Iversen

Postboks 220 Skøyen, 0213 OSLO • Besøksadresse: Vitaminveien 4, Oslo • Tlf.: (+47) 47 47 20 20

Org.nr.: 983 544 622 • postmottak@helsedir.no • www.helsedirektoratet.no

Kopi:

STATSFORVALTEREN I NORDLAND;FOLKEHELSEINSTITUTTET, Utbrudd @fhi.no

Anbefaling om innføring av nasjonale tiltak etter covid-19 forskriften kapittel 5A-C for kommuner i Salten fra 13. mars 2021

Oppsummering

- HelseDirektoratet anbefaler innføring av nasjonal regulering av tiltak i samsvar med covid-19-forskriften kapittel 5A-C for kommunene i Salten.
- Folkehelseinstituttet mener situasjonen i Bodø kommune nødvendiggjør smitteverntiltak tilsvarende kapittel 5A, og HelseDirektoratet er enig i denne vurderingen. Bodø kommune ber om å bli omfattet av kapittel 5A.
- Omkringliggende kommuner i Salten ønsker å tre inn i covid-19 forskriften kapittel 5C, og det anbefales også fra HelseDirektoratet og FHI. Dette gjelder for kommunene Meløy, Rødøy, Gildeskål, Beiarn, Saltdal, Fauske, Sørfold, Hamarøy og Steigen.
- Kommunene anmoder om at forskriften trer i kraft fra midnatt
- Kommunene må til enhver tid konkret vurdere behovet for råd og tiltak, herunder behovet for samordning av tiltak for å redusere mobiliteten på tvers av kommunene. De er opplyst om muligheten til å fatte egne vedtak i tillegg til bestemmelsene i kapittel 5.
- Vi anbefaler at det gjøres en ny vurdering av behovet for regional samordning og av forholdsmessigheten i tiltakene innen 19. mars 2021.

Bakgrunn

Bodø rapporter om en krevende situasjon med pågående utbrudd av Sør-Afrikansk variant. Det er høy andel med ukjent smittevei og en høy andel personer som ikke har vært i karantene før positiv test. Bodø kommune ønsker derfor å bli omfattet av covid-19 forskriften kapittel 5A.

Tiltaksnivået i Bodø kommune innebærer at omkringliggende kommuner i Salten må koordinere sitt tiltaksnivå. De omkringliggende kommunene melder om lite smitte og god oversikt over smittesituasjonen, men uttrykker bekymring for mulig spredning av smitte fra Bodø og ber om å bli omfattet av kapittel 5C i Covid-19 forskriften.

Nordlandssykehuset informerer om økende belegg med covid-19 pasienter.

Smittevernloven forutsetter løpende vurdering og justering av tiltak etter hvert som situasjoner utvikler seg for å sikre at de grunnleggende vilkårene i loven § 4-1 er oppfylt. Dette innebærer at tiltak som iverksettes for å håndtere utbrudd til enhver tid må tilpasses smittesituasjonen, og at de ikke skal vare lenger enn nødvendig. Etter hvert som man får bedre kunnskap, kan det være mulig å tilpasse tiltakene i tråd med utviklingen av smittesituasjonen.

Det anmodes om at forskriften trer i kraft fra midnatt.

Det ble 12. mars 2021 diskutert regional koordinering for berørte kommuner

For å vurdere behovet for sentral regulering av tiltaksnivå ble det 12. mars avholdt møte mellom Statsforvalteren i Nordland, de aktuelle kommunene, Folkehelseinstituttet og Helsedirektoratet. I møtet fremla kommunene sine lokale vurderinger, og de uttrykte behov for regulering i samsvar med covid-19-forskriften kapittel 5C for omkringliggende kommuner, og tiltak etter kapittel 5A for Bodø kommune.

Kommunene ønsker raskt iverksetting av koordinerte tiltak.

Folkehelseinstituttets innspill

Folkehelseinstituttet har vurdert tiltak tilsvarende kapittel 5A for Bodø kommune. De uttrykte i møtet støtte til mobilitetsreducerende tiltak for omkringliggende kommuner.

Helsedirektoratets vurderinger og anbefalinger

Forholdsmessighetsvurdering, smittevernloven § 1-5

Smittevernloven § 1-5 oppstiller grunnleggende vilkår for iverksetting av smitteverntiltak: Etter bestemmelsen skal tiltak være basert på en klar medisinskfaglig begrunnelse, være nødvendig av hensyn til smittevernet og fremstå tjenlige etter en helhetsvurdering. Ved iverksettelse av smitteverntiltak skal det også legges vekt på frivillig medvirkning fra den eller de tiltaket gjelder.

Det blir stadig funnet flere tilfeller av sørafrikansk virusvariant i regionen. Det er ikke full oversikt over mulig utbredelse, og det er ukjent smittevei til flere av de smittede. Det er derfor usikkert når og hvor de nye virusvariantene ble introdusert, og det er uklart hvilken utbredelse de kan ha fått. Situasjonen er uoversiktlig, og i rask utvikling. Bodø kommune har med gjeldende smitteverntiltak ikke lyktes å få slått ned smitten

Regionen er preget av til dels overlappende arbeidsmarked, og kjennetegnes av tett kontakt mellom mennesker, idet innbyggerne bruker tilbud på tvers av kommunene i regionen. Det er utstrakt mobilitet fra Bodø til de omkringliggende kommunene med blant annet mange hyttekommuner.

Nedenfor gjøres konkrete forholdsmessighetsvurderinger knyttet til kommunene som foreslås innplassert på disse nivåene:

Tiltaksnivå 5A – forsterkede smitteverntiltak i enkelte kommuner – særlig høyt tiltaksnivå

I Bodø kommune er situasjonen ustabil og i utvikling. Bodø rapporterer å ha et fortsatt pågående utbrudd, med sørafrikansk variant og tilfeller med ukjent smittekilde. Til tross for tiltak over flere uker er tendensen fortsatt økende.

Helsedirektoratet viser til at tiltak etter covid-19 forskriften kapittel 5A har vist seg egnet til å slå ned utbrudd med engelsk variant i Nordre Follo og Ås, og vi mener at tiltaksnivået er forholdsmessig også for Bodø kommune.

Tiltaksnivå 5C – forsterkede smitteverntiltak i enkelte kommuner – ganske høyt tiltaksnivå

I kommuner som har stor grad av pendling og kontakt over kommunegrensene med Bodø kommune som reguleres i kapittel 5A bør det vurderes regulering med tiltak i samsvar med kapittel 5C. Disse tiltakene har som formål å redusere kontakt mellom personer på tvers av kommunegrensene. Kommunene kjenner best den lokale situasjonen og kontaktmønster på tvers av kommunegrenser, og har i møtet med Statsforvalteren fremlagt sine vurderinger.

Helsedirektoratet støtter vurderingen av at de fleste omkringliggende kommuner skal omfattes av covid-19 forskriften kapittel 5C. Særlig er bekymringen stor for at hytteeiere i Bodø skal ta med seg smitte til de omkringliggende kommunene, slik vi allerede har sett eksempler på i Beiarn, Sørfold og Steigen.

Behovet for regionale, koordinerende eller lokale tiltak, jf. smittevernloven § 4-1 annet ledd

Etter smittevernloven § 4-1 annet ledd kan Helsedirektoratet treffe vedtak som nevnt i første ledd for hele landet eller for deler av landet ved et alvorlig utbrudd av en allmennfarlig smittsom sykdom og når det er avgjørende å få satt tiltak i verk raskt for å motvirke overføring av sykdommen.

Helsedirektoratets vurdering er at vilkårene i smittevernloven § 4-1 er oppfylt. De nye virusvariantene er mer smittsomme. Hvis virusvariantene får etablert seg vil de etter hvert kunne ta over og dominere. Det er fortsatt helt avgjørende å begrense spredning av disse variantene slik at man forsinker utbredelsen av dem. Hvis de mer smittsomme variantene får fotfeste i Bodø, vil den spre seg til resten av regionen. Dette kan medføre at man må ha strengere tiltak i hele regionen og over lenger tid for å holde epidemien under kontroll. Det er fortsatt behov for å raskt koordinerte kontakt og mobilitetsreduserende tiltak i utbruddskommunene og deres nabokommuner. De regionene som er omfattet av covid-19 forskriften anses å være en region med høy mobilitet på tvers av kommunegrenser, og med betydelig pendler aktivitet til og fra Bodø kommune. Dette tilsier fortsatt koordinering av tiltak gjeldende likt for regionen.

Helsedirektoratet legger i denne vurderingen særlig vekt på at det er usikkerhet knyttet til hvor effektive enkelte av vaksinene er overfor den sør-afrikanske varianten.

Samlet anbefaling

Det anbefales at følgende kommuner omfattes på tiltaksnivå 5A:

- Bodø kommune

Det anbefales at følgende kommuner settes til tiltaksnivå 5C:

- Meløy
- Rødøy
- Gildeskål
- Beiarn
- Saltdal
- Fauske
- Sørfold
- Hamarøy
- Steigen

Tiltakene bør være frem til den 19. mars 2021. Ikrafttredelse fra midnatt.

Kommunene må til enhver tid foreta selvstendige vurderinger av behov for eventuelt forsterkede tiltak.

Vedlegg

E-post fra Statsforvalteren i Nordland

Anmodning om regjeringsvedtatt forskrift for Bodø (5A) og Salten (5C)

Fra: Andreas Skulberg <Andreas.Skulberg@helsedir.no>

Sendt: fredag 12. mars 2021 14:53

Til: Jon Hilmar Iversen (Innleid) <Jon.Hilmar.Iversen@helsedir.no>

Emne: VS: Anmodning om regjeringsvedtatt forskrift for Bodø (5A) og Salten (5C)

Fra: Haukland, Lars Utne <lauha@statsforvalteren.no>

Sendt: fredag 12. mars 2021 14:19

Til: Andreas Skulberg <Andreas.Skulberg@helsedir.no>

Kopi: Jordbru, Asgeir <fmnoajo@statsforvalteren.no>; Karlsen, Tom Cato <fmnotck@statsforvalteren.no>

Emne: Anmodning om regjeringsvedtatt forskrift for Bodø (5A) og Salten (5C)

Hei.

Viser til møtet vi nettopp avsluttet.

Ber om at regjeringen fatter vedtak for Bodø i forskrift på nivå 5A, og for nabokommunene i Salten på nivå 5C.

5C vil gjelde for Meløy, Rødøy, Gildeskål, Beiarn, Saltdal, Fauske, Sørfold, Hamarøy og Steigen.

Om mulig ønskes vedtaket klart før kl 17.

Formidler du anmodningen videre til regjeringen

Med vennlig hilsen

Lars Utne Haukland

assisterende fylkeslege

Statsforvalteren i Nordland

Telefon: 75 53 16 84

Mobil: 97 59 97 98

E-post: lauha@statsforvalteren.no

Web: www.statsforvalteren.no/no